

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816211426
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816211426.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletých: Y. W., nar. XX.X.XXXX a Q. W., nar. XX.X.XXXX, obaja zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov matky: G. W., nar. X.X.XXXX, bytom D. pod Q., P. XXX/X, adresa na doručovanie: O. pod Q., Na D. XXX/X a otca: P. W., nar. XX.X.XXXX, bytom D. pod Q., P. XXX/X, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Počnúc dňom 31.8.2016 zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletému Y. W., narodenému XX.X.XXXX zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 65,-EUR mesačne a k maloletej Q. W., narodenej XX.X.XXXX zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 60,- EUR mesačne, zvýšené výživné je otec povinný poukazovať matke mesačne vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Zameškané výživné za obdobie od 31.8.2016 do 15.11.2016 na maloletého Y. W., narodeného XX.X.XXXX vo výške 38,- EUR a na maloletú Q. W., narodenú XX.X.XXXX vo výške 25,32 EUR je otec povinný zaplatiť do troch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietajú.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 5P/12/2014-60 zo dňa 4.8.2014 vo výroku o výživnom.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 31.8.2016 sa matka maloletých detí Y. W., narodeného XX.X.XXXX a Q. W., narodenej XX.X.XXXX domáhala, aby súd zvýšil výživné, ktoré je povinný platiť otec maloletých na sumu po 150,-EUR na každé z detí. Návrh odôvodnila tým, že je rozvedená od 4.8.2014. Deti boli zverené do jej starostlivosti z dôvodu zlej situácie, nakoľko ju bývalý manžel týral psychicky aj fyzicky, bil ju aj deti. Musela sa s deťmi odsťahovať, teraz býva s deťmi vo firemnom byte. Otec nemá o maloleté deti záujem. Syn Y. tým veľmi trpí, dcéru Vanesu otec nevidel, odkedy bola matka na súde. Otec na deti neplatí. Andrej ide do štvrtého ročníka, potrebuje veci na obutie, oblečenie a na školské potreby. Q. ide do predškolskej triedy. Matka pracuje na ranné a poobedné zmeny. Pracuje aj počas sobôt a nedeľ, nakoľko pracuje v živočíšnej výrobe.

2. Otec maloletých sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal odkazovanie výsluchom rodičov maloletých a listinnými dôkazmi.

4. Matka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a ďalej uviedla, že pri rozvoze sa otcom detí dohodli, že otec bude platiť výživné na Q. a Y. po 50,- EUR a matka na syna P. 100,- EUR. Bolo to však tak, že si žiadne peniaze neposielali. P. tohto roku skončil strednú školu a od 12.8.2016 sa zamestnal. Jej vyživovacia povinnosť teda skončila. Vyživovacia povinnosť otca však neskončila, avšak žiadne peniaze jej neposlal. Po Y. si bol otec od rozvodu asi len štyrikrát. Inak ho matka na svoje náklady vozila otcovi. Posledný rok a pol však otec o Y. neprejavuje záujem. Y. na svoje narodeniny volal otcovi, či môže prísť k nemu, otec mu povedal, že nie, že na neho nemá čas. Matka deťom nebránila, aby sa s otcom stretávali, otec však o to nemá záujem. Otec Y. za celý rok ani raz nezavolať, o Q. záujem vôbec nemá, tvrdí, že nie je jeho dieťaťom. Náklady na maloletých súdu vyčíslila a predložila. Obe deti sú zdravé, mávajú len bežné detské choroby. Y. bol u otca v rokoch 2014 a potom tri alebo štyrikrát v roku 2015, keď ho tam odviezli. V roku 2016 tam nebol ani raz. Matka spláca pôžičku v Poštovej banke, v splátkach po 150,- EUR mesačne.

5. Otec na pojednávaní uviedol, že Y. bol u neho naposledy v auguste. Potom bol otec takmer dva mesiace v Bratislave a preto k nemu Y. nemohol prísť. Otec si nemôže chodiť po maloletého k matke, keďže matka býva na družstve a on nemôže ísť na cudzí pozemok, ktorý je navyše strážený. Otec nevie, či je Q. jeho dcéra, nech si matka nechá urobiť DNA test, keďže ho viackrát podviedla. Nemá dosť peňazí na to, aby platiť určené výživné. Syn P. sa zamestnal, to je jeho vec a je rád, že pracuje. Starší syn P. dostal výpoveď, lebo bane prepúšťali. Je doma už druhý mesiac. Všetko teda ľahá otec. P. zarobí v gumárňach okolo 400,- EUR. Otec je na invalidnom dôchodku. V Poštovej banke platí úver, ktorý vznikol ešte keď boli spolu s matkou detí. Platí aj úver, ktorý si zobral syn P. ktorý mu poskytol bývalý zamestnávateľ, teda bane. Ide o pôžičku cca 40.000,- EUR. Bola zobratá za tým účelom, aby vyplatili dlhy, ktoré narobila matka detí v čase manželstva, keď si brala pôžičky. Túto pôžičku splácajú po 400,- EUR mesačne. Otec na to dáva 100,- EUR, P. 200,- EUR. V dome býva otec, jeho matka, dvaja synovia a jeho brat, ktorý je invalidný po havárii na motorke. Živí ich prakticky jeho matka. Y. môže k nemu prísť kedy chce, avšak by mu mal dopredu zavolať.

6. Kolízna opatrovníčka maloletých na pojednávaní konštatovala, že zvýšenie výživného je v prospech maloletých. Je dôvodné, keďže matka má zvýšené náklady v súvislosti so školou a škôlkou a deti navštevujú aj záujmové krúžky.

7. Súd ďalej vykonal dokazovanie týmito listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 5P/12/2014, výsledky lustrácií v Sociálnej poisťovni, potvrdenie zamestnávateľa o príjme matky, potvrdenie ÚPSVaR Prievidza, prehľad nákladov na maloletých, rozhodnutia ZŠ Kamenec pod Vtáčnikom, správa zo šetrenia pomerov.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Maloleté deti Y. W., narodený XX.X.XXXX a Q. W., narodená 12.4.2011 sa narodili počas trvania manželstva svojich rodičov. Rozsudkom č.k. 5P/12/2014-60 zo dňa 4.8.2014 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloletí boli zverení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletého Y. v sume 50,-EUR a na mal. Q. 50,-EUR. Ďalší syn manželov, vtedy ešte maloletý P., bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zviazaná platiť výživné v sume 100,-EUR. Maloletý Y. mal v tom čase osem rokov, ukončil prvý ročník základnej školy. Maloletá Q. mala tri roky, mala pred nástupom do materskej školy. Otec maloletých bol už vtedy na invalidnom dôchodku, poberal dôchodok vo výške 338,80 EUR. Už vtedy splácal úvery a pôžičky, ktoré spláca aj v súčasnosti. Matka maloletých v tom čase pracovala u zamestnávateľa POLNOVTÁČNIK, a.s., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem v sume 499,72 EUR. Bývala v dome, ktorý jej prenajímal zamestnávateľ.

9. V súčasnosti má maloletý Y. desať rokov, navštevuje štvrtý ročník Základnej školy v Kamenci pod Vtáčnikom. Dosahuje veľmi dobré vzdelávacie výsledky. Navštevuje krúžok floorbalu a hádzanej. Matka na neho vynakladá podľa jej vyjadrenia nasledovné mesačné výdavky: školské potreby 20,-EUR, oblečenie a obuv 50,-EUR, hygienické potreby 20,-EUR, krúžky (počítačový, hádzaná, floorbal) 30,-EUR, družina a jedáleň 30,-EUR a životné poistenie 24,20 EUR.

10. Maloletá Q. navštevuje Materskú školu v Kamenci pod Vtáčnikom. Matka na ňu vynakladá podľa jej vyjadrenia nasledovné mesačné výdavky: materská škola 30,-EUR, hygienické potreby 20,-EUR, oblečenie 50,-EUR a obuv 20,-EUR, krúžok Anglického jazyka 16,-EUR a životné poistenie 23,10 EUR.

11. Otec maloletých je invalidný dôchodca, poberá invalidný dôchodok v sume 345,10 EUR mesačne. Býva v dome, ktorého vlastníkom je jeho syn P.. Býva tam spolu so svojou matkou, so svojimi plnoletými synmi P. a P.. Býva s nimi aj otcov invalidný brat. Otec má k domu právo doživotného bývania. O náklady na domácnosť sa všetci delia. Otec maloletých platí úver v Poštovej banke 30,-EUR mesačne, prispieva synovi na splátky pôžičky sumou 100,-EUR. Podieľa sa na hradení nákladov na prevádzku domu. O maloletých sa otec nezaujíma. O maloletú Q. sa nezaujíma vôbec, keďže je presvedčený o tom, že nie je jeho biologickou dcérou. V prípade mal. Y. otec svoj záujem o stretávanie síce ústne deklaruje, v skutočnosti sa s ním však nestretol už vyše roka.

12. Matka maloletých býva spolu deťmi aj naďalej v nájomnom dome prenajatom od svojho zamestnávateľa. Spolu s nimi býva aj plnoletá dcéra rodičov G.. Aktuálny priemerný čistý mesačný príjem matky je 613,79 EUR. Podľa jej vyjadrenia vynakladá nasledovné mesačné výdavky: strava v domácnosti 150,- EUR, televízia 18,-EUR, splátka pôžičky, zobratej počas manželstva 150,-EUR a nájomné 150,-EUR. Jedenkrát ročne zabezpečuje palivové drevo za cenu 400,-EUR.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od posledného rozhodovania o výživnom sa na strane otca zmenili pomery len v malej miere, a to tým, že sa mu zvýšil invalidný dôchodok zo sumy 338,80 EUR na sumu 345,10 EUR. Pomery na strane oboch maloletých sa zmenili tým, že sú fyzicky starší a postúpili v školskej dochádzke. V dôsledku tejto zmeny je zvýšenie výživného odôvodnené. Potreby maloletých teda narástli z objektívnych príčin v súvislosti s ich fyzickým vývinom. Vzrástli preto aj ich oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv a hygienické potreby. Zmena pomerov maloletých teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu ich oprávnených potrieb. Pri zvýšení výživného súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec sa o maloletých vôbec nezaujíma. Na druhej strane bolo potrebné brať do úvahy to, že otec si z dôvodu invalidity nemôže zvýšiť príjem vlastnou prácou.

23. Na základe výsledkov dokazovania a pri zohľadnení uvedených okolností a zmeny pomerov od posledného rozhodovania o výživnom považoval súd za primerané zvýšiť výživné v prípade maloletého Andreja zo sumy 50,-EUR na sumu 65,-EUR mesačne a v prípade maloletej Q. zo sumy 50,-EUR mesačne na sumu 60,-EUR mesačne. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol.

28. Súd zvýšil výživné od 31.8.2016, t.j. od podania návrhu matkou na súde. Zameškané výživné na maloletého Andreja za obdobie od 31.8.2016 do vyhlásenia rozsudku dňa 15.11.2016 je v sume 38,-EUR. Ide o zvýšené výživné za 1 deň mesiaca august 2016 ($15 \text{ EUR}/31 = 0,50 \text{ EUR}$), zvýšené výživné za mesiace september a október 2016 ($2 \times 15 \text{ EUR} = 30,- \text{ EUR}$) a zvýšené výživné za 15 dní mesiaca november 2016 ($15 \text{ EUR}/30=0,50 \text{ EUR} \times 15= 7,50 \text{ EUR}$). Zameškané výživné na maloletú Vanesu za obdobie od 31.8.2016 do vyhlásenia rozsudku dňa 15.11.2016 je v sume 25,32 EUR. Ide o zvýšené výživné za 1 deň mesiaca august 2016 ($10 \text{ EUR}/31 = 0,32 \text{ EUR}$), zvýšené výživné za mesiace september a október 2016 ($2 \times 10 \text{ EUR} = 20,- \text{ EUR}$) a zvýšené výživné za 15 dní mesiaca november 2016 ($10 \text{ EUR}/30=0,33 \text{ EUR} \times 15= 5,-\text{EUR}$). Súd uložil otcovi, aby zameškané výživné zaplatil do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

29. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.